

מחקר לטיפול חדשני בניוון הרשתית (AMD) במערך העיניים של המרכז הרפואי האוניברסיטאי ברזילי

במרכז הרפואי האוניברסיטאי ברזילי החל בימים אלו מחקר בתרופה חדשנית בעלת יעילות ממושכת יותר בטיפול במחלת ניוון הרשתית הרטוב (WET AMD).

ניוון רשתית הקשור לגיל, AMD, הינו הסיבה השכיחה ביותר בעולם המערבי לאובדן ראייה חמור ולעיוורון. המחלה פוגעת בעיקר בנשים וגברים מעל גיל 50 ושכיחות המחלה עולה ככל שהגיל עולה. המחלה מופיע בעיניים בשתי צורות, צורה יבשה (השכיחה יותר) וצורה רטובה (המסוכנת יותר לראיה). השלב הרטוב מופיע רק בכ 10-20% מחולי הצורה היבשה, אך הוא אחראי ל 90% מהמקרים של אובדן ראייה חמור כתוצאה מהמחלה. בשלב הרטוב צומחים כלי דם חדשים בלתי תקינים שפוגעים במרכז הראיה (תמונה 1).

ניתן לראות במחלת ניוון רשתית בשלב הרטוב ביטויי אכזרי של ההזדקנות. בשלב שאורח החיים הופך לעיתים לביתי יותר, הקשר עם העולם נעשה תלוי יותר בקריאת העיתון, או בצפייה בטלוויזיה, וכמו להכעיס פוגעת מחלה זו והורסת את הראיה המרכזית. המחלה עשויה ליטול את היכולת לקרוא, לזהות את פני הנכדים, או כל פעולה אחרת הדורשת ראייה טובה. ידוע כי אובדן הראיה המרכזית בגיל השלישי מוביל לפגיעה משמעותית באיכות החיים ולקיצור תוחלת החיים, החולה יתקשה בפעולות הקיום הבסיסיות כגון אכילה ורחצה ועלול לסבול מדיכאון, לטעות בנסילות התרופות, ולהיות חשוף לתאונות בבית ובחוץ.

הסימן הראשון לרוב של ניוון רשתית בשלב הרטוב הוא עיוות בראיה בו רואים קווים שאינם ישרים ובהמשך חלה ירידה בראיה. מצב זה מצריך בדיקה בהקדם האפשרי אצל רופא העיניים שיפנה את המטופל לצילום עיניים דחוף מסוג OCT (במרכז הרפואי ברזילי יש כיום מכשיר OCT מהמתקדמים בעולם) ולהערכה וטיפול במרפאות הרשתית של מחלקת העיניים. הטיפול הנוכחי בניוון רשתית מקולרי רטוב הוא יעיל מאוד, ומתבסס על הזרקות לעין של תרופות הגורמות לנסיגת כלי דם הרסניים הצומחים במחלה (תמונה 2) לכן קיימת חשיבות עליונה לקבלת הטיפול מוקדם ככל הניתן במהלך המחלה.

שלושת התרופות הנמצאות כיום בטיפול בניוון רשתית רטוב הן אווסטין, לוסנטיס ואיילאה. תרופות אלו ניתנות בהזרקה ישירה לתוך חלל העין ובמרבית המקרים יש צורך בסדרת הזרקות הניתנות לערך אחת לחודש במשך תקופה שנעה בין מספר חודשים לשנים רבות. החיסרון העיקרי של הטיפול, היא התלות וחוסר הנוחות הנגרמים למטופלים הנדרשים להגיע מידי חודש וחודשו למרפאת העיניים בבית החולים על מנת לקבל טיפול בהזרקה לחלל העין. הטיפול החדש מטרתו להפחית את מספר ההזרקות הנדרשות במחלה.

התרופה החדשה אשר נבדקת כעת במחלקת העיניים במרכז הרפואי ברזילי נקראת **קונברספט (Conbercept)**. התרופה הראתה יעילות שווה לתרופות המקובלות אך בתדירות הזרקה של אחת לשלושה חודשים במקום אחת לחודש. השימוש בתרופה יוכל לשפר משמעותית את איכות חיי המטופלים שיזדקקו למספר קטן יותר של זריקות.

על מנת להשתתף במחקר במרפאות הרשתית של בית חולים ברזילי יש לדאוג לשלוח הפניה מרופא העיניים לפקס מס 08-6746009 או לכתובת מייל: zimuntorim@bmc.gov.il. יש חשיבות שההפניה תשלח בדחיפות עם הזיהוי הראשוני של המחלה על מנת שניתן יהיה להיכלל במחקר.

ד"ר דויד האוזר, מנהל תחום הרשתית, מרכז רפואי אוניברסיטאי ברזילי

תמונה 1: דימום במרכז הראיה כתוצאה מצמיחת כלי דם לא תקינים במחלת AMD רטוב

תמונה 2: הזרקה לחלל הזגוגית של עין עם ניוון רשתית רטוב